

dog ikke aldeles klart, om der her ved menes Næret, der gaaer forud for det Nær, hvori Skatteansættelsen skal skee, eller Næret, der gaaer forud for det Nær, hvorefter Indtægten bestemmes. Jeg skal dernæst først omtale Amtsraadets Stilling, eller den Opgave, som er givet Amtsraadet ved § 6. Jeg troer, at den ærede Finansminister har havt god Føie til at forlade det tidligere Contingentsystem eller Skattens Fordeling af Amtsraadet mellem de enkelte Communer. Det var, saaledes som det er udtalt i Lovforslagets Motiver, høist vanskeligt at foretage en ligelig og retfærdig Skattefordeling efter Communerens Skatteevne, men det var i det Hele ikke alene et vanskeligt, men ogsaa et ubehageligt Hverv, idet Amtsraadet i en Sag som denne, hvor det var magtpaaliggende at vise en saa stor Retfærdighed som muligt, maatte samle iblinde. Som Medlem af et Amtsraad har jeg selv havt Leilighed til at erfare det. Men medens jeg saaledes villigt indrømmer, at Ministeriet har havt fuldkomment god Grund til at komme bort fra det tidligere Contingentsystem, og at det er ønskeligt, at der ikke i en ny Lov bliver optaget denne uheldige Side af den foregaaende Lov, saa kan jeg dog ikke ganske erkjende, at Ministeriet har været heldigt med den Maade, hvorpaa det i § 6 har søgt at ordne Forholdet. Det vil ogsaa blive et vanskeligt Hverv for Amtsraadet, saaledes som nu er foreslaaet at fastsætte en Norm, som passer for Hartkornet i den enkelte Commune, udtrykt som en Enhed, efter Jordens Godhed og Beliggenhed, thi Jorden er navnlig i Sylland, ofte saare forskjellig indenfor de enkelte Communer. Jeg taler ikke her om enkelte mindre Partier eller Dele; det er meget mere ofte Tilfældet, at der er større Complexer indenfor den enkelte Commune, ja, hele Landsbyer i Communen, hvis Jord kan være af en fra den øvrige Communes Jord heelt forskjellig Bessaffenhed, og det vil altsaa i saadanne Tilfælde være overordentligt vanskeligt for Amtsraadet at finde en Enhed for Hartkornets samlede Brugsværdi i Communen. Jeg troer, at det vilde være heldigere, at Amtsraadet ikke var indskrænket blot til at tagere Hartkornets Brugsværdi for den hele samlede Commune, men at det ogsaa var

bemyndiget til i slige Tilfælde at kunne at undtage de nævnte større Dele af Communerne og her foretage en extra Ansættelse af deres Hartkorns Brugsværdi. Den næste Ansættelse, med hvilken vi have at gjøre i § 6, er Communerens. Det vil ogsaa blive en vanskeligt Opgave for Communerne at ansætte Indtægterne af et Agerbrug i Tønder Byg pr. Tønde Hartkorn efter den af Amtsraadet fastsatte Norm, thi Hartkornet er, saaledes som allerede berørt af foregaaende Talere, en ulige og høist forskjellig Maalestof for Egenommens Værdi og dermed ogsaa for den formeentlige Indtægt af disse. At dette sædvanligt er mere fremtrædende i Sylland end paa Nerne, ligger deels deri, at der i Sylland er foretaget Opdyrking i langt større Maalestof end paa Nerne, og deels deri, at man i Sylland, dengang Matriculen blev sat, havde langt vanskeligere ved den relative Bedømmelse af Jorden i Forhold til Normaljorden end her paa Nerne, hvor man var mere i Nærheden af denne. Jeg kjender saaledes Steder i Sylland, hvor Hartkornet har en Salgs værdi af indtil 6000 Rd., og andre Steder, hvor den ikke naaer op til 2000 Rd. Det gaaer efter min Mening følgerigt ikke an at basere denne Indtægtsansættelse af de enkelte Agerbrug paa Tønder Hartkorn; jeg troer, at der er andre Momenter, som ere meget vigtigere og langt flikkere Factorer ved hele Bedømmelsen, nemlig Jordernes Bonitet, deres hele Beliggenhed og den Cultur, hvori Jorderne befinde sig. Det forundrede mig igaar at høre af den høitæredede Finansminister, at de 25 Tønder Byg, der ere satte som Gjennemsnitsværdi for en Tønde Hartkorn, ikke hvile paa en nøiagtig og grundig Undersøgelse. For mig har det været noget Ukjært og Gaadefuldt, hvorledes man netop er kommen til dette Tal; jeg troede imidlertid, at der dog laa en grundig og nøiagtig Undersøgelse til Basis derfor. Dette viser sig jo nu imidlertid ikke at være Tilfældet; man har taget Tallet temmelig paa Maa og Faa, og jeg maa slutte mig til, hvad der er blevet ytret om, at man ikke har været fuldkomment heldig ved Valget af dette Tal. Jeg troer, at det som Gjennemsnitsværdi for en Tønde Hartkorn, navnlig paa flere Steder i Sylland, er sat for